

С Т А Н О В И Щ Е

на дисертационен труд за придобиване на
образователната и научна степен "**Доктор**"

Професионално направление **5.7. Архитектура, строителство и геодезия**;
докторска програма: **Техника на безопасността на труда и противопожарна
техника**; автор на дисертационния труд: **Осман Тургут**; тема на дисертационния
труд: **Техника на безопасността на труда на аварийните екипи в
базовите GSM станции**

Изготвил становището: **проф. д-р Борислав Георгиев Ангелов,**
Русенски университет „Ангел Кънчев“

1. Актуалност на разработения дисертационен труд

Актуалността на дисертационното изследване се определя от засилващото се противоречие между бурното развитие на цифровите комуникации и догонващото развитие на технологиите за експлоатация и техническо поддържане на елементите на глобалната мобилна мрежа. В пълна сила тази констатация може да се отнесе към дейността на аварийните екипи, обслужващи базовите GSM станции. Натрупаният до момента опит не е достатъчен, за да се дефинират необходимите организационни и технически мерки, изпълнението на които гарантира ефективното използване на сложните технически съоръжения от една страна и безопасността на аварийните екипи от друга страна.

В предложения ми за изготвяне на становище дисертационен труд е изследвано влиянието на различните фактори върху безопасната работа на аварийните екипи, обслужващи базовите GSM станции на територията на Република Турция и влиянието на тези фактори върху безопасността на населението, живеещо в района на станциите. Върху тази основа са предложени методи за повишаване културата на безопасност на

аварийните екипи и населението, гарантиращи безаварийната работа на съоръженията и намаляване на последствията при настъпване на аварии.

2. Кратка аналитична характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е разположен върху 128 страници и се състои от увод, четири основни глави, обобщения и изводи, заключение и списък на използваната литература със 149 заглавия на турски и английски език. Основното съдържание на дисертационния труд е публикувано в 2 доклада, изнесени на Международната научна конференция „Архитектура и строителство“ във Варна през 2016 и 2017 г. За подобро систематизиране на материала са използвани 46 графични изображения и 2 таблици.

В първа глава са поместени резултатите от анализа на техническата безопасност при работа на аварийните екипи в базовите GSM станции. Анализът обхваща особеностите на архитектурата на GSM мрежата, разположението на базовите GSM станции и причините за най-често срещаните аварии в тези съоръжения. Върху тази основа са идентифицирани основните фактори, влияещи върху безопасността на труда на аварийните екипи.

Във втора глава е изяснена връзката между култура и климат за безопасна работа и е установено влиянието на създаването на култура и климат за безопасна работа при обслужването на базовите GSM станции върху намаляването на трудовите злополуки сред членовете на аварийните екипи. В рамките на извършения анализ е установена зависимостта между организационната култура и безопасните условия на труд.

В трета глава са поместени резултатите от проведеното анкетно проучване. За нуждите на проучването е предложен модел, чрез който е определена степента на изграждане на култура по безопасност сред членовете на аварийните екипи за обслужване на базовите GSM станции и сред населението, живеещо в района на станциите. В рамките на трета глава е поместен още анализът относно профила на представителите на двете целеви групи, участвали в анкетното проучване.

В четвърта глава са поместени резултатите от извършения анализ на резултатите от проведеното анкетно проучване. От анализа става ясно, че сред членовете на аварийните групи и сред населението, живеещо в района на базовите GSM станции са налице елементите на културата по безопасност, върху които следва да се надгражда. Във връзка с това са направени конкретни предложения, насочени към ръководството на мобилния оператор в изследвания район и към местната власт.

От кратката аналитична характеристика на дисертационния труд се вижда, че той представлява завършено самостоятелно научно изследване, което има своите безспорни приноси в научно и приложно отношение.

3. Приноси в дисертационния труд

В списъка с предложените от автора приноси са включени общо 7 приноса – 5 с научно-приложен характер и 3 с приложен характер. Приноси № 2, №3 и №4 от групата на научно-приложните приноси, според мен, имат характер на изводи и се нуждаят от известно прередактиране. Предлагам, към групата на научно-приложните приноси, да се отнесе още и създаването на модел (по-коректно е „методика“) за провеждане на анкетното проучване.

Въпреки направените предложения считам, че приносите съответстват на съдържанието и резултатите от извършеното изследване и следва да бъдат признати.

4. Препоръки и забележки към дисертационния труд.

Към предложения ми за изготвяне на становище дисертационен труд имам следната препоръка - докторантът и неговият научен ръководител да продължат своята работа по практическото приложение на модела за изграждане на култура и климат по безопасност сред членовете на аварийните екипи за обслужване на базовите GSM станции и сред населението, живеещо в района на тези станции. Върху тази основа бих препоръчал още да се изготви конкретно предложение до съответните компетентни органи в Република Турция за отразяване на този модел в действащите нормативни документи.

5. Заключение

Предложеният ми за изготвяне на становище дисертационен труд отговаря напълно на изискванията на действащата към момента нормативна уредба за развитие на академичния състав в Република България. Поставената цел и задачи пред научното изследване са изпълнени успешно.

Въз основа на направените заключения си позволявам да препоръчам на **Уважаемото научно жури** да присъди образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност **Техника на безопасността на труда и противопожарна техника** от професионално направление **5.7. Архитектура, строителство и геодезия** на **Осман Тургут**.

19.10.2018 г.

Изготвил становището: проф. д-р Борислав Ангелов